

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobkyně: **I. M.**, zast. JUDr. Zdeňkem Rudoleckým, advokátem, se sídlem Tylovo nábřeží 367/10, Hradec Králové, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 6. 2017, č. j. MV-132857-3/SO-2013, o nesouhlasu Krajského soudu v Hradci Králové s postoupením věci,

t a k t o :

K řízení je místně příslušný Městský soud v Praze.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou doručenu Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) se žalobkyně domáhala přezkoumání v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného.

[2] Městský soud rozhodl usnesením ze dne 19. 9. 2017, č. j. 3 A 129/2017 - 33, o postoupení věci Krajskému soudu v Hradci Králové. Postoupení věci odůvodnil odkazem na § 7 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 6 (*vzhledem k datu podání žaloby správně podle § 172 odst. 7 - poznámka kasačního soudu*) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), podle nějž „*[k] řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí a o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu je cizinec v den podání žaloby hlášen k pobytu; jde-li o cizince, který nemusí hlásit pobyt, krajský soud, v jehož obvodu se převážně zdržuje, a v ostatních případech krajský soud, v jehož obvodu byl zjištěn pobyt cizince na území.*“ Jelikož městský soud zjistil, že žalobkyně je cizinka, která je hlášena k pobytu na adrese K. X, H. K., postoupil věc podle § 7 odst. 5 s. ř. s. k vyřízení Krajskému soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“).

[3] Krajský soud vyjádřil nesouhlas s postoupením věci městským soudem, proto věc předložil Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí. Krajský soud upozornil na skutečnost, že pro zkoumání a posuzování místní příslušnosti platí zásada *perpetuatio fori*, podle níž se místní příslušnost jako podmínka řízení posuzuje podle okolností, které existují v den zahájení řízení, tj. v den podání žaloby u soudu, a trvá až do skončení řízení. Krajský soud poukázal také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2007, č. j. 8 Azs /2006 - 81, podle nějž se místní příslušnost zkoumá na počátku řízení. Pokud nedostatek místní příslušnosti nebyl na počátku řízení zjištěn soudem či k námitce účastníka a věc proto nebyla postoupena k vyřízení místně příslušnému soudu, je pro další řízení nedostatek místní příslušnosti zhojen. Uplatní se tedy domněnka, že ve věci rozhoduje místně příslušný soud, ačkoli tomu tak není.

[4] Krajský soud dále uvedl, že městský soud poté, co dne 18. 8. 2017 obdržel žalobu žalobkyně, učinil ve věci několik úkonů včetně rozhodnutí o návrhu žalobkyně na přiznání

odkladného účinku žaloby. Teprve následně požádal žalovanou o sdělení místa pobytu žalobkyně ke dni 18. 8. 2017 (tj. ke dni zahájení řízení). Ta městskému soudu sdělila, že žalobkyně má pro dobu od 21. 3. 2017 do 28. 2. 2018 pobyt hlášen na adrese K. X, H. K. Na základě tohoto zjištění městský soud usnesením rozhodl o postoupení věci krajskému soudu.

[5] Krajský soud připustil, že by podle § 7 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců (správně podle § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců - viz výše) mohl být soudem místně příslušným k projednání věci. Dospěl však k závěru, že pokud městský soud neodhalil nedostatek své místní příslušnosti na počátku řízení a pokračoval v řízení, nedostatek místní příslušnosti byl úkony městského soudu provedenými v řízení o žalobě zhojen. Městský soud se proto podle názoru krajského soudu stal místně příslušným soudem. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud určil, že místně příslušným k projednání věci je městský soud.

[6] Nejvyšší správní soud z předloženého spisu zjistil, že dne 18. 8. 2017 byla městskému soudu doručena žaloba, již žalobkyně brojila proti v záhlaví označenému rozhodnutí žalovaného. Součástí žaloby učinila žalobkyně i návrh na přiznání odkladného účinku žaloby. V rubrice žaloby žalobkyně jako své bydliště uvedla adresu K. X, H. K. Dne 28. 8. 2017 doručil městský soud žalobkyni přípis obsahující poučení ve smyslu § 8 a § 51 odst. 1 s. ř. s., usnesení obsahující výzvu k úhradě soudního poplatku za žalobu a za návrh na přiznání odkladného účinku a také výzvu k předložení originálu plné moci udělené jí advokátovi k zastupování v řízení o žalobě. Téhož dne městský soud doručil přípis obsahující poučení ve smyslu § 8 a § 51 odst. 1 s. ř. s. také žalované, současně vyzval žalovanou k vyjádření k podané žalobě a k návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby a dále si od ní vyžádal kompletní správní spis týkající se žalobkyně a projednávané věci. Dne 30. 8. 2017 žalobkyně doručila soudu svůj nesouhlas s rozhodnutím ve věci samé bez jednání a dne 31. 8. 2017 doručila žalobkyně soudu originál plné moci zastupujícího advokáta. Žalovaná zaslala dne 31. 8. 2017 městskému soudu své vyjádření. Na to dne 4. 9. 2017 žalobkyně uhradila soudní poplatek za žalobu a za návrh na přiznání odkladného účinku žaloby. Usnesením ze dne 8. 9. 2017, č. j. 3 A 129/2017 - 28, nepřiznal městský soud žalobě odkladný účinek. Teprve následně požádal žalovanou o sdělení místa pobytu žalobkyně ke dni 18. 8. 2017. Ta městskému soudu sdělila, že žalobkyně má pro dobu od 21. 3. 2017 do 28. 2. 2018 hlášen pobyt na adrese K. X, H. K., označené již v žalobě. Na základě tohoto zjištění městský soud usnesením ze dne 19. 9. 2017, č. j. 3 A 129/2017 - 33, rozhodl o postoupení věci krajskému soudu.

[7] Podle § 7 odst. 2 s. ř. s. „*[n]estanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je ke řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti.*“

[8] Podle § 172 odst. 7 věty první zákona o pobytu cizinců, „*[k] řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí a o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu je cizinec v den podání žaloby hlášen k pobytu; jde-li o cizince, který nemusí hlásit pobyt, krajský soud, v jehož obvodu se převážně zdržuje, a v ostatních případech krajský soud, v jehož obvodu byl zjištěn pobyt cizince na území.*“

[9] Ze soudního spisu vyplývá, že žalobkyně má hlášeno místo pobytu na adrese K. X, H. K. Lze tedy přisvědčit městskému soudu, že žalobkyně je hlášena k pobytu v obvodu Krajského soudu v Hradci Králové, neboť dle přílohy č. 3 k zákonu č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích (dále jen „zákon o soudech a soudcích“), území Hradce Králové patří do obvodu Okresního soudu v Hradci Králové a obvod Okresního soudu v Hradci Králové patří do obvodu Krajského soudu v Hradci Králové (příloha č. 2 k zákonu o soudech a soudcích). Místně příslušným ve věci žalobkyně by proto měl být Krajský soud v Hradci Králové.

pokračování

[10] Po doručení žaloby měl tedy městský soud podle § 7 odst. 2 věty druhé s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců postoupit spis Krajskému soudu v Hradci Králové. To však neučinil. Svoji místní příslušnost začal městský soud zkoumat až v době, kdy ve věci učinil výše uvedené úkony (viz odstavec [6] tohoto usnesení), včetně rozhodnutí o nepřiznání odkladného účinku.

[11] Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že pro zkoumání a posuzování místní příslušnosti platí zásada *perpetuatio fori*, která vyjadřuje, že místní příslušnost jako podmínka řízení se posuzuje podle okolností, které existují v den zahájení řízení, tj. v den podání žaloby u soudu, a že trvá až do skončení řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2007, č. j. 2 Azs 156/2006 - 38). Výše uvedené soudní řád správní výslovně neupravuje. Na základě § 64 s. ř. s. však lze přiměřeně použít § 105 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v němž je daná zásada stanovena.

[12] Nejvyšší správní soud již také dříve vyslovil, že „[z]koumání místní příslušnosti se pak na rozdíl od příslušnosti věcné soustředí jen na začátek řízení. Není-li nedostatek místní příslušnosti odhalen, ať již soudem samotným či k námitce účastníka řízení, a není-li věc postoupena k vyřízení soudu místně příslušnému (...), je pro další řízení případný nedostatek místní příslušnosti již zhojen. Má se tedy za to, že rozhoduje soud místně příslušný, ačkoli tomu tak není.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2007, č. j. 8 Azs 118/2006 - 81).

[13] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že ačkoliv dle § 7 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců by měl být místně příslušným Krajský soud v Hradci Králové, s ohledem na to, že městský soud již v době od podání žaloby učinil řadu úkonů a také rozhodoval o návrhu na přiznání odkladném účinku žalobě, a s ohledem na to, že účastníci řízení v žádném ze svých podání nenamítali nepříslušnost městského soudu, došlo v daném případě ke zhojení nedostatku místní příslušnosti městského soudu.

[14] Vzhledem k uvedenému Nejvyšší správní soud shledal důvodným nesouhlas Krajského soudu v Hradci Králové s postoupením věci, a proto podle § 7 odst. 5 s. ř. s. rozhodl tak, že k řízení je místně příslušný Městský soud v Praze. Rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o této otázce jsou soudy vázány.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2017

JUDr. Jíří Palla
předseda senátu